

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Hurbanovo
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole v Hurbanove
5. Kód projektu ITMS2014+	312011T834
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub - Každý má svoje možnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	9.6.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola Hurbanovo
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Renáta Beneková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zshurbanovo.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Téma: Vytváranie pracovných listov pre zvýšenie jednotlivých gramotností u žiakov s ADHD a ADD

Kľúčové slová:

- ADHD/ADD
- Úprava učebných postupov, metód a foriem pri ADHD/ADD
- Výber najefektívnejších foriem zvyšovania gramotností, ich úprava do formátu pracovného listu určeného pre žiakov s ADHD a ADD

ADHD označujeme klinický syndróm, pre ktorý je charakteristická narušená koncentrácia a pozornosť, porucha kontroly impulzov, kolísavé nálady i ťažkosti ako extrémny nepokoj či hyperaktivita. Problémové prejavy dieťaťa rodičia považujú často za chyby vo výchove, čo následne často narúša aj ich vzájomný vzťah a vzťahy v rámci širšej rodiny. K tomu sa ešte pridružuje negatívny postoj okolia k dieťaťu s touto diagnózou, ktorý vytvára ešte väčší tlak na súdržnosť a fungovanie jeho rodiny. Začiatkom školského veku dieťaťa sa začínú zvyšovať nároky na jeho schopnosti, má problémy sedieť potichu a počúvať, sústrediť sa na úlohu, začať na nej pracovať aj ju dokončiť. Výsledkom sú problémy vo vzládnutí procesov čítania, písania a počítania.

Žiaci s ADHD/ADD môžu byť úspešne vzdelávaní pomocou rôznymi formami. A to formou školskej integrácie, individuálneho vzdelávania, v špeciálnej triede, alebo v ZŠ pri liečebno-výchovnom sanatóriu. Pri vzdelávaní formou integrácie žiak postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou pozornosti a aktivity a IVVP, ktorý je vypracovaný triednym učiteľom v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom a školským psychológom a zohľadňuje individuálne potreby a možnosti žiaka. Aj keď vzdelávacie oblasti, prierezové témy a vzdelávacie štandardy sú zhodné so vzdelávacími oblasťami, prierezovými témami a vzdelávacími štandardami Štátneho vzdelávacieho programu pre ISCED1 a ISCED2, cieľom je reedukácia a korekcia problémov v učení a správaní s pomocou úprav učebných postupov, metód a foriem, pričom základy úspechu sú založené na vytvorení pozitívneho vzťahu k pedagógovi. Pre zvýšenie efektivity vzdelávania sa využívajú špecifické postupy a úpravy organizácie práce so žiakom, ktoré sa týkajú úpravy prostredia, umiestnenia žiaka v triede, pracovného tempa, učebných postupov, metodických postupov, prístupov a hodnotenia jeho výsledkov. Pracovný list formou testu môže byť jednou z najefektívnejších foriem zvyšovania gramotností u žiakov s ADHD/ADD, ale len za predpokladu jeho vhodnej úpravy

vzhľadom na dôsledky diagnózy na proces vnímania, spracovávanía a aplikácie poznatkov žiakov s ADHD/ADD.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Kľúčové témy pedagogického klubu:

- Spolupráca rodič-dieťa/žiak -učiteľ
- Pedagogická komunikácia
- ADHD/ADD a jeho dôsledky na vzdelávací proces žiaka
- Výber najefektívnejších foriem zvyšovania gramotností, ich úprava do formátu pracovného listu určeného pre žiakov s ADHD a ADD
- Vytváranie pracovných listov pre zvýšenie jednotlivých gramotností u žiakov s ADHD a ADD
- Silné stránky detí s ADHD

P. Beneková privítala prítomných a oboznámila ich s programom stretnutia, členovia ho odsúhlasili, neodznali žiadne pripomienky.

P. Beneková zrekapitovala poznatky vyplývajúce zo súčasnej situácie, spôsobenej opatreniami vlády ohľadom šírenia vírusu COVID-19, skúsenosti s dištančným vzdelávaním a následným prezenčným vzdelávaním na 1. stupni a v piatom ročníku. P. Bognerová zhodnotila, že žiaci po príchode do školy sa potrebovali najprv socializovať, porozprávať sa o situácii doma, pri domácom učení, pri učení sa s rodičmi a takisto mali potrebu porozprávať sa navzájom, napriek každodennej komunikácii pomocou internetových aplikácií. Ich zvládanie situácie, do ktorej sa nedobrovoľne dostali, záviselo vo veľkej miere od organizačných, improvizovaných aj osobnostných vlastností ich rodičov. Učitelia sa snažili a ponúkali kompromisy rodičom v oblasti online vyučovania aj vyučovania cez emailovú schránku a komunikovali s deťmi aj na témy, ktoré ich zaujímali, podľa ich vlastného výberu. Úspešnosť ich snahy často závisela od ochoty rodiča spolupracovať aj na úkor svojho zvyčajného osobného komfortu. P. Beneková zreferovala o školení na tému efektivity spolupráce rodiča a školy navzájom, ktorého sa zúčastnila pred dvoma rokmi na svojom predchádzajúcom pracovisku. Navrhla členom vyskúšať si dve aktivity, pomocou ktorých školiteľka na vzdelávaní predviedla, efektívnosť procesu, v ktorom spolupracujú všetci participujúci na danej činnosti a faktory najviac ovplyvňujúce úspech spolupráce. K prvej aktivite dostali prítomní nasledovné pokyny: zoberte si stoličky, každú jednu, vytvorte pomocou nich kruh, operadlo stoličky je z vonkajšej strany kruhu. Postavte sa k stoličke bokom a položte na ňu svoju pravú ruku, ktorou ju vybalansujete na jej zadných dvoch nohách. Úlohou je posúvať sa v kruhu od stoličky po stoličku, pričom stoličky musia zostať v polohe na dvoch zadných nohách. Aktivita je ukončená, keď každý obíde kruh a dostane sa k stoličke, od ktorej začal. Hlavnou úlohou tejto činnosti bolo, aby si každý prakticky vyskúšal proces zhodnotenia situácie, faktory ovplyvňujúce neúspech, nutnú deľbu práce a dodržiavanie dohodnutých pravidiel. Počas následnej diskusie členovia porovnávali získané poznatky so svojimi postupmi pri spolupráci

s rodičmi. Zhodli sa na nutnosti vymedzenia hraníc možností pedagóga v rámci vzdelávania, v rámci daného času na žiaka, s optimálnym využitím pedagogických schopností a taktu, a možností spolupráce a podpory učebných procesov zo strany rodiča, „deľbu práce“ medzi učiteľom a rodičom, za účelom dosiahnutia najvyššej možnej efektivity vzdelávania dieťaťa. Pri druhej aktivite boli nasledovné pokyny: každý mal pred sebou hárok kancelárskeho papiera, s ktorým pracoval samostatne podľa tých istých pokynov ako ostatní, ak ich pochopil on sám. Pokyny boli typu: prelož papier na polovicu, ešte raz ho prelož na polovicu, odtrhni pravý horný roh, prelož ho na plovcu, odtrhni ľavý dolný roh a podobne. Na konci aktivity prítomní rozložili papier na pôvodnú veľkosť a navzájom si ho porovnali. Zistili, že na papieroch napriek rovnakým pokynom sa vytvorili rôzne vzorce. Z príčiny tohto javu členovia vyvodili, že všetci vnímame pokyny na základe svojich individuálnych životných a praktických skúseností, poznatkov a zručností. A to je zrejme aj najčastejší dôvod neúspechu spolupráce učiteľ - žiak - rodič. Počas rozhovoru, alebo aj pri čítaní pokynov, usmernení môže dôjsť k rôznym nedorozumeniam, ktoré ale majú za následok neúspech až neochotu spolupráce jedného, aj viacerých zúčastnených na komunikácií. Overenie porozumenia pokynov, zadaní a podobne je nutnosťou pre efektívny výsledok našej práce a overenie formou otázok, na ktoré sa dá odpovedať jednoslovne ÁNO- NIE nie je dostačujúce, keďže nepodáva informáciu o tom, čomu dotýčny rozumie alebo nerozumie. Efektívna pedagogická komunikácia zohráva vždy dôležitú úlohu v efektívnosti vzdelávania kohokoľvek, ale pri práci so žiakom so ŠVVP je jej úroveň v priamej úmere s jeho úspechom vo vzdelávaní. P. Beneková citovala z príspevku Interakcia učiteľa a študenta ako jedno z kritérií efektívnej realizácie didaktického procesu, od Mgr. D. Ondriovej z UK Prešov: „Osobnosť učiteľa ovplyvňuje charakter a kvalitu vzťahu so žiakmi, podmieňuje atmosféru v triede, podnecuje alebo tlmí záujem žiakov o predmet, ich prežívanie života v škole, rozvoj ich vedomostí aj celej osobnosti. Osobnosť žiaka predstavuje súhrn psychických a fyzických vlastností, ktorý mu umožňuje pružne sa prispôbovať. Samotný žiak či už vedome, alebo nevedome rozhoduje o tom, čo z učiteľovej osobnosti a do akej miery nechá na seba vplývať. Tak ako pri všetkých medziľudských vzťahoch, aj pri utváraní vzťahu medzi učiteľom a žiakom ovplyvňujú povahu a kvalitu tohto vzťahu obe zainteresované stránky, teda nielen učiteľ ale aj žiak. Najmä to, že ten istý učiteľ má rozmanité vzťahy k žiakom tej istej triedy, ale i to, že žiaci tej istej triedy majú rozmanitý vzťah k tomu istému učiteľovi svedčí o tom, že vzťah medzi učiteľom a žiakom významne ovplyvňuje individuálne a vekové osobitosti žiackych vedomostí.“ Prítomní súhlasili s obsahom citátu a zhodli sa na zvyšujúcich sa nárokoch tohoto povolania na osobnosť učiteľa v súčasnej dobe, ktorá je charakteristická rýchlymi zmenami, premenami v jednotlivých oblastiach života. Efektívnosť vzťahu učiteľ - žiak najvýraznejšie ovplyvňuje motiváciu a úspešnosť učenia sa, a tým aj rozvoj jednotlivých gramotností, u žiakov s ADHD.

Na našej škole máme v súčasnosti integrovaných 11 žiakov s touto diagnózou a členovia klubu sa zhodli, že u týchto žiakov sú výsledky a aj motivácia k učeniu v jednotlivých predmetoch často závislé od ich postoja k učiteľovi daného predmetu. P. Tóthová zhrnula základné informácie o tejto diagnóze, ktoré uvádza odborná literatúra. Definícia ADHD – Attention Deficit Hyperactivity Disorder. Ide o poruchu správania, ktorá sa prejavuje od útleho veku dieťaťa. Je to klinický syndróm, pre ktorý je charakteristická narušená koncentrácia a pozornosť, porucha kontroly impulzov, kolísavé nálady i ťažkosti ako extrémny nepokoj či hyperaktivita. V škole pozorujeme značnú disproporciu medzi úrovňou školského výkonu a úrovňou intelektových schopností týchto žiakov, ktoré sa prejavujú vo výchovno-vzdelávacom procese ako: poruchy pozornosti, vnímania, analýzy a syntézy informácií, slovnej a pracovnej pamäti, priestorovej predstavivosti; hyperaktívne, impulzívne správanie, motorický nepokoj, neobratnosť, narušená senzomotorická koordinácia; emocionálna labilita, afektívne správanie, výkyvy v emocionálnych prejavoch; problémy v sociálnych vzťahoch - porušovanie disciplíny, sebaovládania, neuvážené konanie, nedostatok empatie, agresívne správanie, nízke sebahodnotenie, problémy pri spolupráci v skupine; nevyrovnaný pracovný výkon v škole; problémy v organizovaní svojej činnosti, pri samostatnej práci, nedokončenie začatej činnosti, zabúdanie plnenia povinností, vypracovania úloh, strácanie vecí; pomalé pracovné tempo. Upriamila pozornosť prítomných na publikáciu - Pedagogické zručnosti pre prácu so žiakmi s ADHD v triede, od Zuzany Vojtovej, 2013, v ktorej autorka presne a zrozumiteľne zhrnula terminológiu týkajúcu sa tejto poruchy /príčiny vzniku, prejavy, vývojové štádia,./, metódy a postupy práce, špecifiká výchovy a vzdelávania, prevenciu problémového správania sa v triede ako ako stručné pravidlá pri spolupráci s rodičmi. P. Tóthová šte raz zdôraznila individuálny prístup vo výchovno-vzdelávacom procese s ohľadom na špecifické výchovno-vzdelávacie potreby žiaka, založený na nadviazanie pozitívneho emocionálneho kontaktu a porozumenia medzi učiteľom a žiakom. P. Beneková podotkla, že pre dieťa s ADHD je väčšinou charakteristický globálny štýl učenia. Dieťa vníma predovšetkým celok. Ak sa zameriava na detaily, potom nesystematicky, len na základe charakteristiky, ktorá ho zaujme. Odporučila najskôr o téme hovoriť, až potom vytýčiť jednotlivé úlohy a požiadavky.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením, začlenených v základnej škole, t. j. žiakov s vývinovými poruchami učenia, poruchami aktivity a pozornosti (ADHD), učiteľ postupuje podľa metodického pokynu MŠ SR č. 7/2009 z 2. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základných škôl a jeho prílohy č. 4 v nadväznosti na aktualizovaný metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole zo dňa 10. apríla 2013 pod číslom 2013-3982/16490:4-914. V týchto materiáloch môže nájsť detailné odporúčania ohľadne skúšania, testovania, ako aj hodnotenia žiakov s uvedenými poruchami a venuje sa aj špecifickým postupom učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese.

Prítomní sa zhodli, že u žiakov s ADHD využívajú rôzne formy overovania ich aktuálnych vedomostí, rôzne formy spätnej väzby, ale z dôvodu ich krátkodobej pozornosti a aj daným časovým rozmäzím pre jednotlivé tematické celky, sa najefektívnejším spôsobom stali pracovné listy a testy. Stávajú sa aj formou prípravy žiaka na testovanie T5, T9 a prijímacie pohovory pre stredné školy. Pedagógovia týmto spôsobom pripravujú a učia deti ako vnímať, správne čítať a porozumieť pokynom v písomnej forme. Na základe svojich skúseností s úpravami pracovných listov a rôznych testov pre žiakov so ŠVVP navrhli vychádzať z nasledovných úprav pre žiakov s ADHD pri písomnostiach:

ADHD/ADD		
Oslabená, narušená oblasť	Ťažkosti spôsobené ADHD	Úprava textu
Hyperaktivita	Potrebuje byť stále v pohybe, aj v situáciach, keď to nie je vhodné, je nepokojné, nevie obsedieť, chodí po triede.	-upraviť veľkosť písma: 14, nepätkové písmo /arial, tahoma, verdana/, riadkovanie 2,
Pozornosť	Nedáva pozor pri práci v škole, problémy sluchovom aj zrakovom vnímaní, rozumie pokynom, ale nedokáže ich splniť, robí zbytočné chyby, napriek silnej motivácii nevie v úlohe pokračovať, nevyzerá, že počúva, aj keď k nemu hovoríte, problémy pri sledovaní následnosti myšlienok, rýchla unaviteľnosť,...	-členiť ho kvôli lepšej prehľadnosti, orientácii alebo zrozumiteľnosti, pri otázke uviesť, v ktorom odseku má žiak hľadať odpoveď, -oddeliť a zvýrazniť otázky,
Koncentrácia	Ťažkosti s udržaním pozornosti aj pri hre, aktívny odpor k úlohám, ktoré vyžadujú sústredenie sa, ľahká vyrušiteľnosť, citlivosť na zvuky a zmeny.	-zvýrazniť podstatu podčiarknutím alebo tučným písmom,
Organizácia	Rušia ho zvuky z pozadia, ťažkosti pri oraganizovaní myšlienok pred vykonaním, splnením úlohy, zabúda na rutinné činnosti, často stráca veci,...	- upraviť alebo nahradiť úlohu vhodnejšou, - testové úlohy: výber možností /v priemere 4 možností/, priradovanie, zoradovanie,
Vývin nervovej sústavy	Pomalšie spracováva verbálne informácie, ťažkosti s organizáciou, s vyjadrovaním.	- tlačiť jednostranne, aby si žiak mohol rozložiť stránky vedľa seba,
Motorická koordinácia	Oslabená oromotorika, jemná aj hrubá motorika.	
Časová a priestorová orientácia	Ťažkosti so zachovaním postupnosti deja, s dodržaním čítania z ľava do prava, problémy so serialitou.	- v prípade potreby sa zníži počet úloh, hodnotí sa čo žiak stihol, doskúša sa inou formou podľa jeho aktuálneho psychického a zdravotného stavu.
Pamäť	Oslabená pracovná pamäť, často aj verbálna pamäť, ťažkosti so zapamätávaním si textu.	
Reč	Oslabené rozprávačské schopnosti, jazykové schopnosti, motivácia k čítaniu.	

P. Beneková pripomenula, že daný návrh úprav písomných výstupov pre žiakov s ADHD slúži len ako východisko pre úpravy, každému žiakovi je potrebné upraviť texty podľa jeho individuálnych

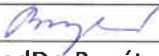
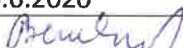
potrieb, aktuálneho zdravotného stavu, odporúčaní CPPPaP, v spolupráci so školskou špeciálnou pedagogičkou a školskou psychologičkou, pričom hlavným dlhodobým cieľom je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu dieťaťa do spoločnosti. Podmienkou pre úspešnú spoluprácu s dieťaťom s ADHD je individuálny prístup a zjednotenie výchovných postupov v rámci rodiny a školy. Pravidlá a hranice musia byť jasne vymedzené a rodičia dôslední. Deti s touto poruchou majú aj mnoho pozitívnych vlastností ako sú kreativita, fantázia, intuícia a zmysel pre humor. Oplývajú nesmiernou ochotou pomôcť. Majú obrovský zmysel pre spravodlivosť. Vedia sa pripútať k nejakej téme, vhlbiť sa do nej a získať obdivuhodné výsledky a poznatky.

13. Závery a odporúčania:

Členovia klubu sa zhodli, že žiak s ADHD/ADD je svojím zdravotným znevýhodnením diskriminovaný vo svojom každodennom živote, pri každej svojej činnosti. Pri jeho výchove a vzdelávaní je nutné efektívne spolupracovať v rámci školy a rodiny. Dlhodobým špecifickým cieľom je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V rámci prevencie vzniku porúch správania je dôležité aj uplatňovať trest iba pri eliminácii mimoriadne nežiaduceho až nebezpečného správania – agresivita, šikanovanie, fyzické útoky, krádeže, závažné klamstvá. Trest by mal nasledovať ihneď, bezprostredne a vždy presne po výskyte. Aplikovať ho pokojne, bez vystupňovaných emócií. Musí mať význam z pohľadu učiteľa i žiaka. Vhodná voľba trestu je mimoriadne dôležitá. Často negatívna pozornosť (karhanie, napomínanie, hrešenie, krik, poznámky, rozčulovanie sa učiteľa... sú v skutočnosti pre žiaka „odmenou“ – negatívnym posilňovačom nežiaduceho správania). Vo vzdelávacom procese navrhnuté úpravy písomnej formy spätnej väzby a aj nižší počet úloh v písomnej aj ústnej forme spätnej väzby napomáhajú vyrovnáť jeho šance v dosiahnutí úspechu v porovnaní s intaktnými žiakmi, známky plnia motivačnú úlohu.

Členovia klubu odporučili aj pre ostatné pedagogické kluby preštudovať si metodické materiály uverejnené na stránke SCSP Žilina a CPPPaP Pezinok, kde sú veľmi dobre a prehľadne opísané prejavy ADHD a odporúčania pri práci so žiakom, odporúčania pre učiteľov pri práci nielen so žiakmi s ADHD, špecifické a praktické postupy vo výchovno-vzdelávacom procese pomáhajúce učiteľovi v jeho práci a žiakovi v jeho učení sa. Takisto odporučili venovať pozornosť a preštudovať si citované metodické materiály a príspevky, vďaka ktorým lepšie porozumejú fungovaniu, vnímaniu a reakciám detí s ADHD a zároveň sa zvýši predpoklad efektívnejšieho vzdelávania v rámci školy.

V prílohe sú priložené ukážky upravených testov pre žiakov s ADHD/ADD z matematiky, zo slovenského jazyka, geografie a ukážky pracovných listov na rozvoj pozornosti u týchto žiakov v rámci hodín RŠF aj ŠK.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Angelika Bognerová
15. Dátum	9. 6.2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Renáta Beneková
18. Dátum	15.6.2020
19. Podpis	

Zdroje:

<https://cpppapezinok.sk/pre-rodicov/adhd-syndrom/>

<https://lekar.sk/clanok/ake-pravidla-stanovit-pri-vychove-deti-s-adhd->

<https://www.istp.sk/clanok/38/komunikacia>

<https://scsppza.sk/pre-skoly-a-materske-skoly/metodicke-materialy/>

<https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/5381/pribudaju-deti-s-adhd-ake-su-priciny>

<https://eduworld.sk/cd/zuzana-granska/1767/22-veci-ktore-by-ste-o-detoch-s-add-adhd-mali-vediet>

<https://www.minedu.sk/metodiciko-informativny-material-ziak-s-poruchami-spravania-v-zakladnej-a-strednej-skole/>

<https://specped.sk/2017/07/18/desatoro-vseobecnych-rad-pre-pedagoga-a-rodica-ziaka-s-adhd/>

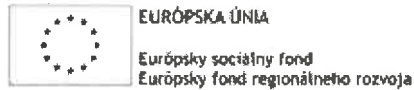
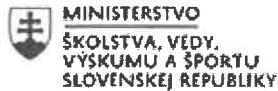
Vojtová, Z.: Pedagogické zručnosti pre prácu so žiakmi s ADHD v triede, MPC, Bratislava 2013

Ondriová, D.: Interakcia učiteľa a študenta ako jedno z kritérií efektívnej realizácie didaktického procesu, recenzovaný zborník z elektronickej vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou – Súčasné aspekty pedagogickej profesie, Prešov 2015

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha č. 1 správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Základná škola Hurbanovo
Názov projektu:	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole v Hurbanove
Kód ITMS projektu:	312011T834
Názov pedagogického klubu:	Pedagogický klub - Každý má svoje možnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola Hurbanovo

Dátum konania stretnutia: 9. 6. 2020

Trvanie stretnutia: od 16.00 hod. do 19.00 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Renáta Beneková		ZŠ Hurbanovo
2.	Mgr. Marcela Tóthová		ZŠ Hurbanovo
3.	Mgr. Nataša Ďurišová		ZŠ Hurbanovo
4.	Mgr. Denisa Sovičová		ZŠ Hurbanovo
5.	Mgr. Viera Rolníková		ZŠ Hurbanovo
6.	Mgr. Lucia Hulková		ZŠ Hurbanovo
7.	Mgr. Mária Hamranová		ZŠ Hurbanovo
8.	Mgr. Angelika Bognerová		ZŠ Hurbanovo
9.	Jozefína Moravčíková		ZŠ Hurbanovo

10.	Zuzana Dunaiová	<i>Dunaiová</i>	ZŠ Hurbanovo
-----	-----------------	-----------------	--------------

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia

Príloha č. 2

Ukážky upravených testov pre žiakov s ADHD/ADD z matematiky, zo slovenského jazyka, geografie a ukážky pracovných listov na rozvoj pozornosti u týchto žiakov v rámci hodín RŠF aj ŠK.

Pracovný list pre 6. ročník – OBSAH A OBVOD

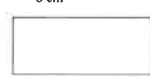
1. Koľko štvorcíkov so stranou 1 cm obsahujú tieto útvary:

a/

3 cm

b/

2 cm

6 cm

2. Vypočítajte obsah útvarov daných na obrázku:

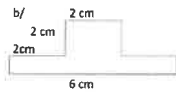
a/

3 cm

5 cm

b/

1 cm

2 cm

2 cm

2 cm

2 cm

6 cm

3. Vypočítajte obsah obdĺžnika s rozmermi 4 m a 120 dm v cm^2 (Náčrt, výpočet, odpoveď)

4. Koľko metrov oplatenia je potrebné nakúpiť, ak záhrada starej mamy má tvar obdĺžnika s rozmermi 16 m a 210 dm. (Zápis, náčrt, výpočet, odpoveď)

5. Pozemok v tvare obdĺžnika má rozlohu 360 m^2 . Dĺžka pozemku je 400 dm. Aký široký je pozemok? (Zápis, náčrt, výpočet, odpoveď)

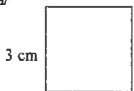
6. Koľko zaplatíme za vykachičkovanie podlahy v kúpeľni a v kuchyni súčasne? Kuchynia má tvar štvorca s rozmerom 4,5 m a kúpeľňa má tvar obdĺžnika s rozmermi 2,1 m a 1,8 m. Obkladáme kachličkami, ktorých 1 m^2 stojí 18 eur. (Zápis, náčrt, výpočet, odpoveď)

Pracovný list pre 6. ročník IVP – OBSAH A OBVOD

Obsah štvorca	$S = a \cdot a$
Obsah obdĺžnika	$S = a \cdot b$
Obvod štvorca	$o = 4 \cdot a$
Obvod obdĺžnika	$o = 2 \cdot a + 2 \cdot b$

1. Aký je obvod nasledovných útvarov?

a/

3 cm

b/

2 cm

6 cm

a)..... b).....

.....

.....

2. Vypočítajte obsah útvarov daných na obrázku:

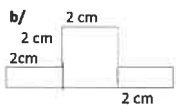
a/

3 cm

5 cm

b/

1 cm

2 cm

2 cm

2 cm

2 cm

6 cm

a)..... b).....

.....

.....

.....

3. Vypočítajte obsah obdĺžnika s rozmermi 4m a 12m v m^2 .

Zápis: a = _____ m

Náčrt:

b = _____ m

S = ? m^2

Výpočet:

Odpoveď:.....

.....

4. Koľko metro oplatenia je potrebné nakúpiť, ak záhrada starej mamy má tvar obdĺžnika s rozmermi 16 m a 21 m.

Zápis: a = _____ m

Náčrt:

b = _____ m

o = ? m

Výpočet:

Odpoveď:.....

.....

5. Pozemok v tvare **obdĺžnika** má rozlohu $S = 360 \text{ m}^2$. Dĺžka pozemku $a = 40 \text{ m}$. Aký široký je pozemok?

Zápis: $a = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$
 $S = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}^2$
 $b = ? \text{ m}$

Výpočet:

Odpoveď:

6. Koľko zaplatíme za vykachičkovanie podlahy v kúpeľni a v kuchyni súčasne? Kuchynia má tvar štvorca s rozmerom $4,5 \text{ m}$ a kúpeľňa má tvar obdĺžnika s rozmermi $2,1 \text{ m}$ a $1,8 \text{ m}$. 1 m^2 stojí 18 eur .

Zápis: **kuchynia** $a = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$
 $S_1 = ? \text{ m}^2$

kúpeľňa $a = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$
 $b = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$
 $S_2 = ? \text{ m}^2$

Spolu $S_1 + S_2 = ?$ $1 \text{ m}^2 = 18 \text{ eur}$

Odpoveď:

5. Podstatné mená z textu určí podľa tabuľky.

	rod	číslo	pád	vzor
s hĺbkou				
pri chate				
z (okolia) chaty				
v závere				
zo snehu				
podľa chatára				
(toľka sa) turisti				
dážď				
so synom				
napriek nedostatku				
pri betleheme				
podľa Petra				

6. Urči vety podľa obsahu (zámeru hovoriaceho).

- a) Skančiči sa zimné prázdniny.
 b) Aké bude počasie v januári?
 c) Bicyklisti, nosite prílby!
 d) Nech sa nám v škole všetko podarí!

7. **Nesprávne** určené melódia vety je v možnosti:

- a) Kedy napadne dostatok snehu? klesá b) Dobrý deň, ocko! stúpa
 c) Budú moje odpovede správne? stúpa d) Čo si to urobil?! klesá

8. V ktorej možnosti **nedochádza** k spodobovaniu?

- a) stavba, všetko, keď, so synom b) počas výstavby, ťažký, sladký, podpísali
 c) s hĺbkou, dážď, hlad, sneh d) v závere, zo snehu, z okolia, pod jeho

9. V ktorej možnosti sú **všetky** podstatné mená v rovnakom páde?

- a) po ceste, o programe, na stole b) pred školou, pred otca, pred jedlom
 c) na tvári, na lavicu, nad príkladom d) cez pole, vedľa parku, s autorom

SJL 5 Polotná previerka

Betlehem pri Rainerovej chate vo Vysokých Tatrách je tento rok podľa tamojšieho chatára Petra Petrasa jeden z najkrajších. Dokončil ho ešte v závere minulého roka, a to aj napriek nedostatku snehu. Sneh zbieral spolu so synom a ešte jedným kamarátom z okolia chaty. Dodal, že sa pritom neuveriteľne veľa nachodili s lopatami snehu. Stavba je široká cez štyri metre s hĺbkou tri metre a vysoká viac ako tri metre. Najväčšie problémy počas výstavby chatárovi spôsobovali vysoké teploty počas decembra i dážď. Pri betleheme sa každoročne fátia turisti, ktorí sa už podpísali pod jeho poškodenie. „Keď bude dost' snehu, plánujem ešte urobiť nosiča zo snehu,“ povedal tatranský chatár. (<http://www.tnraz.sk/regiony/tatry-betlehems-rainerka/174838-ctanok.html> - upravené)

1. Ktorá z možností vyplýva z textu?

- a) Vo Vysokých Tatrách stojí pri Rainerovej chate betlehem od roku 2015.
 b) Tatranský chatár Peter Petras postavil betlehem so synmi a kamarátom.
 c) Jeden z najkrajších betlehemov postavil Petras vďaka dostatku snehu.
 d) Najväčšie problémy počas stavby betlehemu chatárovi spôsobili turisti.

2. **Nie je pravda, že**

- a) pri betleheme sa fátia turisti. b) betlehem je hlboký tri metre.
 c) betlehem je vysoký tri metre. d) betlehem je zo snehu.

3. V ktorej možnosti je **nepravdivé** tvrdenie?

- a) Chatár plánuje urobiť zo snehu ešte nosiča.
 b) Na betleheme zo snehu sa už podpísali turisti.
 c) Počas stavby betlehemu v decembri pršalo.
 d) Sneh na stavbu betlehemu nosili lopatami.

4. **Tatranský chatár viani postavil jeden z najkrajších betlehemov.**

Ktoré slovné druhy vo vete **chýbajú**? Napíš ich.

10. **Napíš podstatné meno** v danom tvare.

- a) jedáčeň – I. sg.
 b) obuv – N. pl.
 c) Soňa – G. sg.
 d) dážď – I. pl.
 e) sudca – I. pl.
 f) vňa – G. pl.

11. **Podčiarkni slová, ktoré začínajú na znelú párovú spoľuhlásku.**

sneh, betlehem, Petras, lopata, december, vysoké, tatranský, zbieral, chatár

12. V ktorej možnosti je **prirôvanie**?

- a) Oko za oko, zub za zub.
 b) Chodí po byte ako mátoha.
 c) Povedz, ako sa voláš?
 d) Hovoril, ako sa v meste stratil.

13. **Pomenuj umelecké prostriedky:**

- a) sniežik:
 b) dážď smúti:
 c) Tatry sa tešila
 d) biely sfa sneh:

14. **Označ nesprávnu dvojicu.**

- a) trí = základná číslovka b) ony = prívlastňovacie zámena
 c) tretím = radová číslovka d) my = osobné zámena

15. **SMS je** a) pozdrav. b) oznámenie. c) správa. d) diskusia.

SJL 5 Polročná previerka – upravený text

Betlehem pri Rainerovej chate vo Vysokých Tatrách je tento rok podľa lamojšieho chatára Petra Petrasa jeden z najkrajších.

Dokončil ho ešte v závere minulého roka, a to aj napriek nedostatku snehu. Sneh zbieral spolu so synom a ešte jedným kamarátom z okolia chaty. Dodal, že sa pritom neuveriteľne veľa nachodili s lopatami snehu.

Stavba je široká cez štyri metre s hĺbkou tri metre a vysoká viac ako tri metre.

Najväčšie problémy počas výstavby chatárov spôsobovali vysoké teploty počas decembra i dažď.

Pri betleheme sa každoročne fotia turisti, ktorí sa už podpísali pod jeho poškodenie.. „Keď bude dost snehu, plánujem ešte urobiť nosiča zo snehu,“ povedal tatranský chatár.

(<http://www.teraz.sk/regiony/tatry-betlehem-rainerka/?4038-clanok.html> - upravené)

1. Ktorá z možností vyplýva z textu?

- a) Vo Vysokých Tatrách stojí pri Rainerovej chate betlehem od roku 2015.
- b) Tatranský chatár Peter Petras postavil betlehem so synmi a kamarátom.
- c) Jeden z najkrajších betlehemov postavil Petras vďaka dostatku snehu.
- d) Najväčšie problémy počas stavby betlehema chatárovi spôsobili turisti.

2. Nie je pravda, že

- a) pri betleheme sa fotia turisti. b) betlehem je hlboký tri metre.
- c) betlehem je vysoký tri metre. d) betlehem je zo snehu.

3. V ktorej možnosti je nepravdivé tvrdenie?

- a) Chatár plánuje urobiť zo snehu ešte nosiča.
- b) Na betleheme zo snehu sa už podpísali turisti.
- c) Počas stavby betlehemu v decembri pršalo.
- d) Sneh na stavbu betlehemu nosili lopatami.

7. Nesprávne určená melódia vety je v možnosti:

- a) Kedy napadne dostatok snehu? **kľesá**
- b) Dobrý deň, ocko! **stúpa**
- c) Budú moje odpovede správne? **stúpa**
- d) Čo si to urobil?! **kľesá**

8. V ktorej možnosti nedochádza k spodobovaniu?

- a) stavba, všetko, keď, so synom
- b) počas výstavby, ťažký, sladký, podpísali
- c) s hĺbkou, dažď, hlad, sneh
- d) v závere, zo snehu, z okolia, pod jeho

9. V ktorej možnosti sú všetky podstatné mená v rovnakom páde?

- a) po ceste, o programe, na stole
- b) pred školou, pred otca, pred jedlom
- c) na tvári, na lavicu, nad príkladom
- d) cez pole, vedľa parku, s autorom

10. Napiš pád podstatného mena.

- a) o jedálni – _____
- b) dve obuvi _____
- c) od Sone _____
- d) o dažďoch _____

11. Podčiarkni slová, ktoré začínajú na znejú párovú spoluhlásku.

sneh, betlehem, Petras, lopata, december, vysoké, tatranský, zbieral, chatár

4. Tatranský chatár vlní postavil jeden z najkrajších betlehemov.

Vypíš slovné druhy nachádzajúce sa vo vete:

.....
.....

Vypíš slovné druhy chýbajúce vo vete:

.....
.....

5. Podstatné mená z textu urči podľa tabuľky.

	rod	číslo	pád	vzor
s hĺbkou				
pri chate				
v závere				
zo snehu				
podľa chatára				
(fotia sa) turisti				
so synom				

6. Urči nesprávnu dvojicu viet podľa obsahu (zámeru hovoriaceho).

- a) *Skončili sa zimné prázdniny.* – oznamovacia veta
- b) *Aké bude počasie v januári?* – opytovacia veta
- c) *Bicyklisti, noste prilby!* – rozkazovacia veta
- d) *Nech sa nám v škole všetko podarí!* – prikazovacia veta

12. V ktorej možnosti je prirôvanie?

- a) Oko za oko, zub za zub.
- b) Chodí po byte ako mátoha.
- c) Povedz, ako sa voláš?
- d) Hovoril, ako sa v meste stratil.

13. Pomenuj umelecké prostriedky /prirôvanie, zdrobnenina, personifikácia!:

- a) sniežik:
- b) dažď smúti:
- c) Tatry sa tešia
- d) biely sňa sneh:

14. Zakrúžkuj nesprávnu dvojicu.

- a) tri = základná číslovka
- b) ony = prívlastňovacie zámeno
- c) tretím = radová číslovka
- d) my = osobné zámeno

- 15. SMS je a) pozdrav. b) oznámenie. c) správa. d) diskusia.

8. ročník: Kanadčan Terry Fox bežal po nádeji – upravený test

ČTK | 25.07.2008 12:53

V jeden aprílový deň roku 1980 sa ťažko chorý Terry Fox rozhodol bežať naprieč Kanadou. Dvadsaťjeden ročný miestny mladík to spravil preto, aby prekonal bezmocnosť a dodal sebe aj iným odvahu v boji s rakovinou, ktorou trpel. Zákernej chorobe síce Fox o rok neskôr podľahol, svetu však zanechal silné poslanstvo, k odkazu ktorého sa v súčasnosti hlásia mnohé krajiny. Fox by sa začiatkom budúceho týždňa dožil 50 rokov.

Na „maratón nádeje“ sa vydal po intenzívnom tréningu z východného pobrežia provincie Newfoundland. Za 143 dní absolvoval 5565 kilometrov, pričom denne prebehol trasu rovnajúcu sa takmer dĺžke maratónskej trate. Pri ThunderBay v provincii Ontario však musel Fox svoj beh ukončiť, pretože sa mu choroba rozšírila aj do pľúc. V nemocnici Royal Columbia v New Westminsteri ho potom 28. júna 1981 rakovina definitívne premohla.

Príbeh mladého hrdinu sa stal podnetom pre zorganizovanie Behu TerryhoFoxa, humanitárnej akcie, ktorej zmyslom je vyjadriť solidaritu s ľuďmi chorými rakovinou a pomôcť v boji proti tejto chorobe. Prvý beh, ktorého tradícia je v súčasnosti už pevne zakorenená, sa uskutočnil hneď 13. septembra 1981 na 760 miestach Kanady aj v iných častiach sveta. Zúčastnilo sa ho viac ako 300 tisíc ľudí a zisk bol 3,5 milióna dolárov.

Terrance Stanley Fox sa narodil 28. júla 1958 vo Winnipegu a už v necelých devätnástich rokoch mu život ukázal svoju krutú tvár. Ochorel rakovinou kostí a v marci 1977 mu lekári amputovali pravú nohu. Z bolesti a utrpenia nielen jeho, ale aj ostatných pacientov, sa zrodilo Foxovo odhodlanie uskutočniť niečo pre boj s touto zákerou chorobou a splniť si tak svoj veľký sen – prispieť k objavu lieku proti rakovine.

Vo svojej domovine sa Fox stal národným hrdinom, je najmladším držiteľom Rádu Kanady a Meča nádeje, ocenení Americkej onkologickej spoločnosti. Posmrtné ho uviedli do športovej siene slávy, jeho portrét vyšiel na známkach, v Skalistých horách po ňom pomenovali jeden z vrchov a na jeho počesť vztyčili sochu. K odkazu športovca, ktorého meno nesie aj niekoľko škôl, sa hlási viac ako 50 krajín zo všetkých kontinentov. V roku 1990 ho dokonca kanadská športová televízia TSN označila za atlétu desaťročia, predtým sa tejto pocty dostalo hokejistovi Waynevi Gretzkému a basketbalistovi Michaelovi Jordanovi.

6. Čo všetko bolo pomenované na jeho počesť ?

7. Aké významné ocenenia mu boli pridelené ?

8. a/ Ktorú nohu mu amputovali?

b/ V akom veku?

Terry Fox a jeho príbeh

- Behom chcel upozorniť na boj proti rakovine a vyzbierať 1 milión dolárov na výskum proti rakovine
- Od svojich 19.rokov bojoval s rakovinou kostí, pre ktorú mu neskôr amputovali nohu
- Maratón sa podpísal na jeho zdraví – trpel zápalmi kĺbov, oslabením kostí
- Po 143 dňoch behu musel prerušiť svoj maratón
- Na jeho počesť sa dodnes konáva maratón nesúci jeho meno
- Jeho príbeh bol aj sfilmovaný

1. V akej kanadskej provincii začal Terry Fox svoj beh ?

2. Čo bolo zámerom jeho behu ?

3. Koľko kilometrov stihol zabehnúť?

4. Čo si myslíš, koľko kilometrov meria maratón ?

5. a/ Akou chorobou trpel Terry Fox ?

b/ Koľko rokov mal, keď podľahol chorobe?

8. ročník: Kanadčan Terry Fox bežal po nádeji – upravený test

ČTK | 25.07.2008 12:53

V jeden aprílový deň roku 1980 sa ťažko chorý Terry Fox rozhodol bežať naprieč Kanadou. Dvadsaťjeden ročný miestny mladík to spravil preto, aby prekonal bezmocnosť a dodal sebe aj iným odvahu v boji s rakovinou, ktorou trpel. Zákernej chorobe síce Fox o rok neskôr podľahol, svetu však zanechal silné poslanstvo, k odkazu ktorého sa v súčasnosti hlásia mnohé krajiny. Fox by sa začiatkom budúceho týždňa dožil 50 rokov.

Na „maratón nádeje“ sa vydal po intenzívnom tréningu z východného pobrežia provincie Newfoundland. Za 143 dní absolvoval 5565 kilometrov, pričom denne prebehol trasu rovnajúcu sa takmer dĺžke maratónskej trate. Pri ThunderBay v provincii Ontario však musel Fox svoj beh ukončiť, pretože sa mu choroba rozšírila aj do pľúc. V nemocnici Royal Columbia v New Westminsteri ho potom 28. júna 1981 rakovina definitívne premohla.

Príbeh mladého hrdinu sa stal podnetom pre zorganizovanie Behu TerryhoFoxa, humanitárnej akcie, ktorej zmyslom je vyjadriť solidaritu s ľuďmi chorými rakovinou a pomôcť v boji proti tejto chorobe. Prvý beh, ktorého tradícia je v súčasnosti už pevne zakorenená, sa uskutočnil hneď 13. septembra 1981 na 760 miestach Kanady aj v iných častiach sveta. Zúčastnilo sa ho viac ako 300 tisíc ľudí a zisk bol 3,5 milióna dolárov.

Terrance Stanley Fox sa narodil 28. júla 1958 vo Winnipegu a už v necelých devätnástich rokoch mu život ukázal svoju krutú tvár. Ochorel rakovinou kostí a v marci 1977 mu lekári amputovali pravú nohu. Z bolesti a utrpenia nielen jeho, ale aj ostatných pacientov, sa zrodilo Foxovo odhodlanie uskutočniť niečo pre boj s touto zákerou chorobou a splniť si tak svoj veľký sen – prispieť k objavu lieku proti rakovine.

Vo svojej domovine sa Fox stal národným hrdinom, je najmladším držiteľom Rádu Kanady a Meča nádeje, ocenení Americkej onkologickej spoločnosti.

Posmrtné ho uviedli do športovej siene slávy, jeho portrét vyšiel na známkach, v Skalistých horách po ňom pomenovali jeden z vrchov a na jeho počesť vztyčili sochu.

K odkazu športovca, ktorého meno nesie aj niekoľko škôl, sa hlási viac ako 50 krajín zo všetkých kontinentov. V roku 1990 ho dokonca kanadská športová televízia TSN označila za atlétu desaťročia, predtým sa tejto pocty dostalo hokejistovi Waynevi Gretzkému a basketbalistovi Michaelovi Jordanovi.

9. V akej kanadskej provincii začal Terry Fox svoj beh ? /druhý odsek/

10. Čo bolo zámerom jeho behu ? /prvý odsek/

11. Koľko kilometrov stihol zabehnúť? /druhý odsek/

12. Čo si myslíš, koľko kilometrov meria maratón ?

13. a/ Akou chorobou trpel Terry Fox ? / prvý odsek/

b/ Koľko rokov mal, keď podľahol chorobe? /prvý odsek/

14. Čo všetko bolo pomenované na jeho počesť? /šiesty odsek/

15. Aké významné ocenenia mu boli pridelené ? /platý odsek/

16. a/ ktorú nohu mu amputovali? / štvrtý odsek/

b/ V akom veku? /štvrtý odsek/

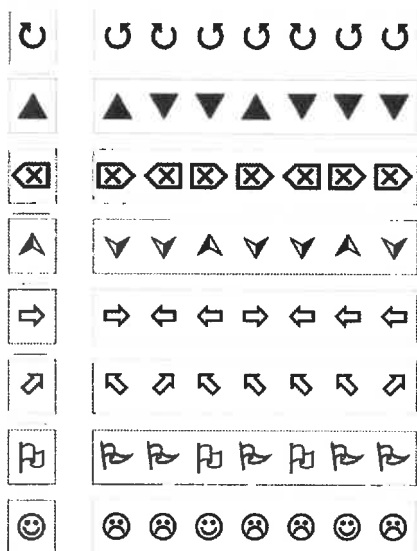
Koška

2 → 2 ↗ 1 ↘ 4 ↓ 2 ↙ 5 → 1 ↘ 1 ↑
 1 → 3 ↑ 1 → 2 ↑ 2 → 4 ↓ 1 ← 1 ↓
 1 ← 1 ↓ 1 ← 6 ↓ 2 ← 1 ↗ 2 ↘ 4 ←
 2 ↙ 1 ↓ 2 ← 1 ↗ 2 ↑ 1 ↘ 3 ↑ 2 ↘
 4 ↑ 1 ↗ 2 ↘

Nájdí znak v malom štvorcí medzi ostatnými a zakrúžkuj ho !

Vystrihni si obrázky.

Nalep ich podľa toho, či chodia, plávajú, lietajú, plazia sa.

CHODIA	PLÁVAJÚ	LIEŤAJÚ	PLAZIA SA

